

Uchwała nr 8/17
Senatu Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej im. Stanisława Pigonia w Krośnie
z 21 marca 2017 roku
w sprawie wytycznych w zakresie projektowania programów kształcenia dla studiów
pierwszego stopnia

Działając na podstawie art. 62 ust. 1 w zw. z art. 68 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 27 lipca 2005 r. – *Prawo o szkolnictwie wyższym* (t.j. Dz. U. z 2016 r. poz. 1842), zwanej dalej Ustawą, w zw. z § 28 pkt. 10 Statutu PWSZ im. Stanisława Pigonia w Krośnie Senat uchwała, co następuje:

I. Postanowienia ogólne

§ 1

Zakres przedmiotowy uchwały

Niniejsza uchwała określa wytyczne, zwane dalej Wytycznymi, w zakresie:

- 1) warunków, jakie musi spełniać program kształcenia na danym kierunku, poziomie i profilu kształcenia;
- 2) warunków, jakie musi spełniać program studiów, w tym plan studiów;
- 3) wymaganej dokumentacji programu kształcenia;
- 4) trybu postępowania w przedmiocie przyjęcia i zmiany programu kształcenia.

§ 2

Podstawa prawna

1. Za podstawę przygotowania Wytycznych, niezależnie od wymogów określonych w Ustawie, przyjęto wymagania określone w:
 - 1) ustawie z dnia 22 grudnia 2015 r. o Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji (Dz. U. z 2016 r. poz. 64), zwanej dalej ustawą o ZSK;
 - 2) rozporządzeniu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 26 września 2016 r. w sprawie warunków prowadzenia studiów (Dz. U. 2016 poz. 1596), zwanym dalej rozporządzeniem MNISW w sprawie warunków formalnych;
 - 3) rozporządzeniu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 26 września 2016 r. w sprawie charakterystyk drugiego stopnia Polskiej Ramy Kwalifikacji typowych dla kwalifikacji uzyskiwanych w ramach szkolnictwa wyższego po uzyskaniu kwalifikacji pełnej na poziomie 4 – poziomy 6-8 (Dz. U. 2016 poz. 1594), zwanym dalej rozporządzeniem MNISW w sprawie charakterystyk opisów;
 - 4) rozporządzeniu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 8 sierpnia 2011 r. w sprawie obszarów wiedzy, dziedzin nauki i sztuki oraz dyscyplin naukowych i artystycznych (Dz. U. 2011, Nr 179, poz. 1065), zwanym dalej rozporządzeniem MNISW w sprawie obszarów wiedzy;
 - 5) rozporządzeniu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 20 września 2016 r. w sprawie ogólnych kryteriów oceny programowej (Dz. U. 2016, poz. 1529).
2. Przy projektowaniu programów kształcenia na danym kierunku studiów, poziomie, profilu kształcenia oraz formie studiów należy również uwzględnić wymogi i zalecenia określone w niniejszej uchwale oraz innych przepisach, w szczególności określonych przez Polską Komisję Akredytacyjną, a także interesariuszy zewnętrznych.

§ 3 Podstawowe definicje

Ilekroć w uchwale mowa o:

- 1) **Polskiej Ramie Kwalifikacji (PRK)** - rozumie się przez to opis ośmiu wyodrębnionych w Polsce poziomów kwalifikacji odpowiadających odpowiednim poziomom europejskich ram kwalifikacji, o których mowa w załączniku II do zalecenia Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 23 kwietnia 2008 r. w sprawie ustanowienia europejskich ram kwalifikacji dla uczenia się przez całe życie (Dz. Urz. UE C 111 z 06.05.2008, str. 1), sformułowany za pomocą ogólnych charakterystyk efektów uczenia się dla kwalifikacji na poszczególnych poziomach, ujętych w kategoriach wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych;
- 2) **Krajowych Ramach Kwalifikacji dla Szkolnictwa Wyższego (KRRK)** – rozumie się przez to ogólne charakterystyki efektów uczenia się dla kwalifikacji na poziomie 6 Polskiej Ramy Kwalifikacji, o której mowa w ustawie o ZSK;
- 3) **opisie kwalifikacji** – rozumie się przez to opis zakładanych efektów kształcenia, których uzyskanie poświadcza dyplom ukończenia studiów na określonym poziomie;
- 4) **obszarze kształcenia** – rozumie się przez to zasób wiedzy i umiejętności z zakresu jednego z obszarów wiedzy określonych w rozporządzeniu MNISW w sprawie obszarów wiedzy;
- 5) **kierunku studiów** – rozumie się przez to wyodrębnioną część jednego lub kilku obszarów kształcenia, realizowaną w sposób określony przez program kształcenia;
- 6) **efekcie kształcenia** – rozumie się przez to zasób wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych uzyskanych w procesie kształcenia przez studenta;
- 7) **obszarowych efektach kształcenia** – rozumie się przez to efekty kształcenia dla obszaru lub obszarów kształcenia, zdefiniowane w załączniku do ustawy o ZSK oraz w rozporządzeniu MNISW w sprawie charakterystyk opisów;
- 8) **kierunkowych efektach kształcenia** – rozumie się przez to efekty kształcenia zdefiniowane dla danego kierunku studiów, poziomu i profilu kształcenia;
- 9) **efektach kształcenia dla modułu zajęć** – rozumie się przez to efekty kształcenia zdefiniowane dla poszczególnych modułów zajęć;
- 10) **programie kształcenia** – rozumie się przez to opis określonych przez uczelnię spójnych efektów kształcenia zgodny z KRRK oraz opis procesu kształcenia prowadzącego do osiągnięcia tych efektów wraz przypisanymi do poszczególnych modułów tego procesu punktami ECTS;
- 11) **programie studiów** – rozumie się przez to opis procesu kształcenia prowadzący do uzyskania zakładanych efektów kształcenia, obejmuje plan studiów oraz opisy modułów kształcenia (karty przedmiotów tzw. sylabusy) wraz z przypisanymi im efektami kształcenia i liczbą pkt. ECTS;
- 12) **planie studiów** – rozumie się przez to element programu studiów zawierający nazwy przedmiotów, czas ich realizacji (semestr), formy prowadzenia zajęć i ich wymiar godzinowy, punkty ECTS oraz formę zaliczenia zajęć;
- 13) **module zajęć** – rozumie się przez to zajęcia lub grupy zajęć wraz z przypisaniem do każdego modułu efektów kształcenia oraz treści programowych, form i metod kształcenia, zapewniających osiągnięcie tych efektów, a także liczby punktów ECTS; może obejmować w szczególności przedmiot, zajęcia terenowe, praktyki zawodowe, przygotowanie pracy dyplomowej, zbiór przedmiotów obieralnych, obowiązkowych dla określonej specjalności w ramach kierunku studiów;

14) **punktach ECTS** – rozumie się przez to punkty zdefiniowane w europejskim systemie akumulacji i transferu punktów zaliczeniowych jako miara średniego nakładu pracy studenta, niezbędnego do uzyskania zakładanych efektów kształcenia;

15) **profilu kształcenia praktycznym** – rozumie się przez to profil programu kształcenia obejmującego moduły zajęć służące zdobywaniu przez studenta umiejętności praktycznych i kompetencji społecznych, realizowany przy założeniu, że ponad połowa programu studiów określonego w punktach ECTS obejmuje zajęcia praktyczne kształtujące te umiejętności i kompetencje, w tym umiejętności uzyskiwane na zajęciach warsztatowych, które są prowadzone przez osoby posiadające doświadczenie zawodowe zdobyte poza Uczelnią;

16) **poziomie kształcenia** – rozumie się przez to studia I stopnia;

17) **formie studiów** – rozumie się przez to studia stacjonarne lub niestacjonarne;

18) **studiach stacjonarnych** – rozumie się przez to formę studiów wyższych, w której co najmniej połowa programu kształcenia jest realizowana w postaci zajęć dydaktycznych wymagających bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich i studentów

19) **studiach niestacjonarnych** – rozumie się przez to formę studiów wyższych, w której liczba godzin dydaktycznych jest nie mniejsza niż 60% ogólnej liczby godzin realizowanych na studiach stacjonarnych tego samego kierunku, poziomu i profilu kształcenia.

II. Warunki, jakie musi spełniać program kształcenia

§ 4

Program kształcenia

1. Program kształcenia jest tworzony dla całego cyklu kształcenia na danym kierunku lub specjalności studiów w odniesieniu do strategii i misji rozwoju Uczelni oraz potrzeb pracodawców.
2. Program kształcenia dla danego kierunku studiów, poziomu i profilu kształcenia uwzględnia:
 - 1) opis zakładanych efektów kształcenia, który uwzględnia:
 - a. uniwersalne charakterystyki pierwszego stopnia określone w załączniku do ustawy o ZSK, oraz
 - b. charakterystyki drugiego stopnia określone w rozporządzeniu MNISW w sprawie charakterystyk opisów, w tym wybrane efekty kształcenia właściwe dla obszaru lub obszarów kształcenia, do których został przyporządkowany kierunek studiów dla kwalifikacji na poziomie 6 Polskiej Ramy Kwalifikacji – w przypadku studiów pierwszego stopnia;
 - 2) program studiów, stanowiący opis procesu kształcenia prowadzącego do uzyskania zakładanych efektów kształcenia, wraz z przypisanymi do poszczególnych modułów tego procesu punktami ECTS,
 - 3) wnioski z analizy zgodności efektów kształcenia z potrzebami rynku pracy oraz wnioski z analizy wyników monitoringu karier zawodowych absolwentów, o których mowa w art. 13b ust. 10 Ustawy,
 - 4) wnioski z analizy własnego monitoring karier zawodowych absolwentów.
3. W projektowaniu programów kształcenia oraz w ocenie ich realizacji uczestniczą przedstawiciele samorządu studenckiego.

4. Programy kształcenia powinny być konsultowane z zaproszonymi pracodawcami oraz przedstawicielami samorządów lokalnych i innych instytucji.
5. Senat Uczelni uchwała programy kształcenia nowych kierunków po zasięgnięciu opinii organu samorządu studentów i konwentu Uczelni.
7. Programy kształcenia dla kierunku pielęgniarstwo powinny być opisane zgodnie ze standardami kształcenia określonymi na podstawie odrębnych przepisów.

§ 5

Efekty kształcenia

1. Opis zakładanych efektów kształcenia uwzględnia efekty kształcenia w zakresie wiedzy, umiejętności oraz kompetencji społecznych właściwe dla kierunku studiów, poziomu i profilu kształcenia wybrane z efektów kształcenia dla obszaru lub obszarów kształcenia, do których został przyporządkowany kierunek studiów określonych w rozporządzeniu MNISW w sprawie obszarów wiedzy.
2. Opis zakładanych efektów kształcenia zawiera również efekty kształcenia w zakresie znajomości języka obcego.
3. Opis zakładanych efektów kształcenia dla kierunku studiów kończących się uzyskaniem tytułu zawodowego inżyniera uwzględnia również pełny zakres efektów kształcenia dla studiów o profilu praktycznym, prowadzących do uzyskania kompetencji inżynierskich, zawartych w charakterystykach drugiego stopnia określonych w rozporządzeniu MNISW w sprawie charakterystyk opisów.
4. Program studiów zawiera opis procesu kształcenia prowadzącego do uzyskania zakładanych efektów kształcenia dla kierunku studiów, poziomu i profilu kształcenia.
5. W przypadku gdy Uczelnia prowadzi na danym kierunku, poziomie i profilu kształcenia studia w formie stacjonarnej i niestacjonarnej, proces kształcenia umożliwia uzyskanie takich samych efektów kształcenia na każdej z tych form studiów.
6. Uzyskanie kwalifikacji pierwszego stopnia na określonym kierunku studiów, poziomie i profilu kształcenia, poświadczone dyplomem, wymaga osiągnięcia przez studenta wszystkich efektów kształcenia zakładanych w programie kształcenia.
7. Efekty kształcenia zakładane w programie kształcenia, niezbędne do uzyskania kwalifikacji pierwszego stopnia, uwzględniają efekty kształcenia odpowiednio dla kwalifikacji pierwszego stopnia, odnoszących się do dziedzin nauki i dyscyplin naukowych lub dziedzin sztuki i dyscyplin artystycznych właściwych dla danego kierunku studiów, określonych w odrębnych przepisach.

§ 6

Program studiów

1. Program studiów dla kierunku studiów, poziomu i profilu kształcenia określa:
 - 1) formę studiów;

- 2) liczbę semestrów i liczbę punktów ECTS, konieczną do uzyskania kwalifikacji odpowiadających poziomowi kształcenia;
 - 3) moduły zajęć – zajęcia lub grupy zajęć – wraz z przypisaniem do każdego modułu efektów kształcenia oraz treści programowych, form i metod kształcenia, zapewniających osiągnięcie tych efektów, a także liczby punktów ECTS;
 - 4) sposoby weryfikacji i oceny osiągnięcia przez studenta zakładanych efektów kształcenia;
 - 5) plan studiów uwzględniający moduły zajęć, o których mowa w pkt 3;
 - 6) łączną liczbę punktów ECTS, którą student musi uzyskać w ramach zajęć:
 - a) wymagających bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich i studentów;
 - b) z zakresu nauk podstawowych właściwych dla danego kierunku studiów, do których odnoszą się efekty kształcenia dla tego kierunku, poziomu i profilu kształcenia;
 - c) o charakterze praktycznym, w tym zajęć laboratoryjnych, warsztatowych i projektowych;
 - 7) liczbę punktów ECTS, którą student musi uzyskać w ramach zajęć z obszarów nauk humanistycznych i nauk społecznych, nie mniejszą niż 5 punktów ECTS przy nie mniej niż 75 godzinach kontaktowych;
 - 8) liczbę punktów ECTS, którą student musi uzyskać w ramach zajęć z języka obcego:
 - a) na studiach stacjonarnych - nie mniej niż 5 punktów ECTS, przy nie mniej niż 120 godzinach kontaktowych;
 - b) na studiach niestacjonarnych - nie mniej niż 5 punktów ECTS, przy nie mniej niż 75 godzinach kontaktowych;
 - 9) wymiar, zasady i formę odbywania praktyk zawodowych oraz łączną liczbę punktów ECTS, którą student musi uzyskać w ramach tych praktyk, nie mniejszą niż 12 punktów ECTS.
2. Wyboru rodzaju zajęć z obszarów nauk humanistyczno-społecznych oraz matematyczno-przyrodniczych, zgodnie z wykazem zaakceptowanym przez Prorektora ds. studiów oraz przydziałem czynności w tym zakresie, dokonuje Kierownik Zakładu w porozumieniu z Kierownikiem Studium Nauk Podstawowych. Przy wyborze tym należy uwzględnić specyfikę kierunku oraz konieczność zachowania spójności w zakresie kształcenia o charakterze uniwersalnym i możliwości kadrowe Uczelni.
 3. W przypadku studiów prowadzonych w formie stacjonarnej plan studiów uwzględnia również zajęcia z wychowania fizycznego, którym nie przypisuje się punktów ECTS.
 4. Nauka języka obcego nowożytnego na studiach pierwszego stopnia, zarówno stacjonarnych, jak i niestacjonarnych, powinna kończyć się egzaminem na poziomie B2 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego.
 5. Program kształcenia na studiach pierwszego stopnia powinien zawierać zajęcia z zakresu ochrony własności intelektualnej oraz z przedsiębiorczości, którym należy przypisać łącznie 2 punkty ECTS.

6. Program studiów umożliwia studentowi wybór modułów zajęć, który przypisano punkty ECTS w wymiarze nie mniejszym niż 30% liczby punktów ECTS, koniecznych do uzyskania kwalifikacji odpowiadających poziomowi kształcenia.
7. Program studiów dla kierunku przyporządkowanego do więcej niż jednego obszaru kształcenia określa dla każdego z tych obszarów procentowy udział liczby punktów ECTS w łącznej liczbie punktów ECTS, koniecznych do uzyskania kwalifikacji odpowiadających poziomowi kształcenia. Sposób podziału procentowego punktów między obszary kształcenia określa odrębne zarządzenie Rektora.
8. Program studiów dla kierunku o profilu praktycznym obejmuje moduły zajęć związane z praktycznym przygotowaniem zawodowym, którym przypisano punkty ECTS w wymiarze większym niż 50% liczby punktów ECTS, koniecznych do uzyskania kwalifikacji odpowiadających poziomowi kształcenia, służące zdobywaniu przez studenta umiejętności praktycznych i kompetencji społecznych.
9. Zajęcia związane z praktycznym przygotowaniem zawodowym, przewidziane w programie studiów dla kierunku o profilu praktycznym, są prowadzone:
 - 1) w warunkach właściwych dla danego zakresu działalności zawodowej,
 - 2) w sposób umożliwiający bezpośrednie wykonywanie określonych czynności praktycznych przez studentów;
 - 3) przez osoby, z których większość posiada doświadczenie zawodowe zdobyte poza uczelnią odpowiadające zakresowi prowadzonych zajęć.
10. Zajęcia związane z określoną dyscypliną naukową lub artystyczną są prowadzone przez nauczyciela akademickiego posiadającego dorobek naukowy lub artystyczny w zakresie tej dyscypliny.
11. Na kierunkach (specjalnościach) studiów przygotowujących do wykonywania zawodu nauczyciela, wymagane jest spełnienie standardów kształcenia, określonych w odrębnych przepisach.
12. Na kierunku pielęgniarstwo zajęcia:
 - 1) z zakresu odpowiednio podstaw opieki pielęgniarstwa lub podstaw opieki położniczej,
 - 2) z zakresu opieki specjalistycznej,
 - 3) praktyczne– są prowadzone przez nauczycieli akademickich spełniających wymagania określone w przepisach wydanych na podstawie art. 9b ust. 1 ustawy.

§ 7

Czas trwania studiów

1. Nominalny czas trwania studiów wynosi:
 - 1) dla studiów pierwszego stopnia licencjackich – co najmniej 6 semestrów;
 - 2) dla studiów pierwszego stopnia inżynierskich – co najmniej 7 semestrów;
 - 3) dla studiów drugiego stopnia – co najmniej 3 semestry;
 - 4) dla studiów podyplomowych - co najmniej 2 semestry.

§ 8

Punkty ECTS

1. Na studiach pierwszego stopnia obowiązuje punktowy system akumulacji i przenoszenia zajęć studentów (ECTS – Europejski System Transferu i Akumulacji Punktów), zgodnie z Regulaminem Studiów.
2. W celu uzyskania kwalifikacji określonego stopnia, potwierdzonej dyplomem ukończenia studiów student jest obowiązany uzyskać:
 - 1) na studiach pierwszego stopnia licencjackich – co najmniej 180 punktów ECTS;
 - 2) na studiach pierwszego stopnia inżynierskich – co najmniej 210 punktów ECTS;
 - 3) dla studiów drugiego stopnia – co najmniej 90 punktów ECTS w przypadku studiów 3 semestralnych, albo 120 punktów ECTS w przypadku studiów 4 semestralnych.
 - 4) na studiach podyplomowych - co najmniej 30 punktów ECTS.
3. Tworząc program studiów należy uwzględnić następujące warunki w zakresie przypisywania punktów ECTS:
 - 1) jeden punkt ECTS odpowiada efektom kształcenia, których uzyskanie wymaga od studenta 25–30 godzin pracy, obejmujących godziny kontaktowe (zajęcia dydaktyczne z nauczycielem akademickim wynikające z planu studiów, konsultacje, egzaminy, zaliczenia w sesji i inne) oraz indywidualną pracę studenta.
 - 2) punkty ECTS należy przypisać za:
 - a) zaliczenie każdego modułu zajęć przewidzianego w programie kształcenia, przy czym liczba punktów ECTS nie zależy od uzyskanej oceny, a warunkiem ich przyznania jest spełnienie przez studenta wymagań dotyczących uzyskania zakładanych efektów kształcenia potwierdzonych zaliczeniem zajęć lub praktyk,
 - b) przygotowanie i złożenie pracy dyplomowej, zgodnie z programem studiów;
 - 3) student otrzymuje taką liczbę punktów ECTS, jaka jest przypisana efektom kształcenia uzyskiwanym w wyniku realizacji odpowiednich zajęć i praktyk przewidzianych na danym kierunku studiów na danym poziomie i profilu kształcenia.
4. Za przygotowanie i złożenie pracy dyplomowej student powinien otrzymać:
 - 1) na studiach licencjackich – co najmniej 10 punktów ECTS;
 - 2) na studiach inżynierskich – co najmniej 15 punktów ECTS;
 - 3) na studiach drugiego stopnia – 20 punktów ECTS;
 - 4) na studiach podyplomowych – co najmniej 5 punktów ECTS.

§ 9

Moduł zajęć

1. Opis modułu zajęć / przedmiot (wzór karty przedmiotu wg odrębnego zarządzenia Rektora) powinien obejmować w szczególności:
 - 1) efekty kształcenia i ich odniesienie do kierunkowych efektów kształcenia,
 - 2) formy prowadzenia zajęć (z odniesieniem do efektów kształcenia), oraz warunki ich zaliczenia, w tym zasady zaliczeń poprawkowych, a także warunki dopuszczenia do egzaminu, ze wskazaniem, czy obecność studenta na wykładzie jest obowiązkowa;
 - 3) sposób i formę weryfikacji i oceny osiągnięcia przez studenta zakładanych efektów kształcenia (sprawdzenia, czy założone efekty zostały osiągnięte);
 - 4) treści programowe (program wykładów i pozostałych zajęć);
 - 5) metody kształcenia;
 - 6) sposób ustalenia oceny końcowej z przedmiotu (zasady i kryteria przyznawania oceny, a także sposób obliczania oceny w przypadku przedmiotu, w skład którego wchodzi więcej niż jedna forma zajęć, z uwzględnieniem wszystkich form zajęć dydaktycznych oraz wszystkich terminów egzaminów i zaliczeń, w tym także poprawkowych);

- 7) wymagania wstępne i dodatkowe;
 - 8) zalecaną literaturę i pomoce naukowe;
 - 9) liczbę punktów ECTS (ze wskazaniem sposobu jej wyznaczenia).
2. Liczba zakładanych efektów kształcenia dla danego modułu zajęć nie może być mniejsza niż 4.

§ 10

Plan studiów

1. Plan studiów na danym kierunku studiów, poziomie i profilu kształcenia, z uwzględnieniem formy studiów, pozwalający na osiągnięcie założonych efektów kształcenia w nominalnej liczbie semestrów, jest przygotowywany w poszczególnych zakładach, w oparciu o ujednolicony szablon planu, zatwierdzony przez prorektora ds. studiów.
2. Plan studiów określa rozkład modułów zajęć w poszczególnych semestrach, wraz z przypisanymi do nich punktami ECTS, formami zajęć i ich wymiarem, a także liczbę punktów ECTS wymaganą do zaliczenia danego semestru.
3. W przypadku studiów prowadzonych na danym kierunku, poziomie i profilu kształcenia w formie stacjonarnej i niestacjonarnej, należy określić plan studiów odrębnie dla każdej z tych form. Nominalna liczba punktów ECTS przewidziana planem studiów dla semestru nie powinna być mniejsza niż 30 punktów ECTS przypisanych modułom zajęć realizowanym w każdym semestrze studiów, a liczba punktów ECTS przewidziana planem studiów dla roku studiów nie może być mniejsza niż 60.
4. Liczba godzin kontaktowych zajęć dydaktycznych, przewidziana w planie studiów stacjonarnych, nie powinna być mniejsza niż 50% całkowitej liczby godzin pracy studenta, wynikającej z liczby punktów ECTS koniecznych do ukończenia danego kierunku (specjalności).
5. Liczba godzin kontaktowych zajęć dydaktycznych, przewidziana w planie studiów niestacjonarnych, nie powinna być mniejsza niż 25% całkowitej liczby godzin pracy studenta wynikającej z liczby punktów ECTS koniecznych do ukończenia danego kierunku (specjalności).
6. Tworząc plan studiów stacjonarnych należy uwzględnić, że liczba tygodni dydaktycznych w danym semestrze wynosi 15.

§ 11

Praktyki zawodowe

1. Praktyki zawodowe na profilu praktycznym powinny odbywać się w wymiarze nie mniejszym niż 3 miesiące. Mogą być one organizowane przemiennie w formie zajęć dydaktycznych realizowanych w Uczelni i w formie praktyk odbywanych u pracodawcy, uwzględniając realizację wszystkich efektów kształcenia przewidzianych w programie kształcenia dla danego kierunku, poziomu i profilu kształcenia. Program praktyk powinien zawierać opis zakładanych efektów kształcenia, treści programowe, opis systemu kontroli praktyk i ich zaliczania.
2. Prowadzenie studiów o profilu praktycznym wymaga sporządzenia umowy, podpisanej przez Uczelnię z przedsiębiorstwami lub innymi instytucjami.

3. W sprawach dotyczących organizacji praktyk znajdują zastosowanie odrębne przepisy wewnętrzne, w szczególności Regulamin praktyk studenckich i zarządzenia Rektora.

§ 12

Inne wymagania

1. Program studiów powinien przewidywać obowiązek odbycia szkolenia w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy dla wszystkich studentów rozpoczynających naukę w PWSZ w Krośnie.

2. Zajęcia dydaktyczne na wszystkich kierunkach i poziomach kształcenia mogą być prowadzone z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość, zgodnie z rozporządzeniem Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 2 listopada 2011 r. zmieniającym rozporządzenie w sprawie warunków, jakie muszą być spełnione, aby zajęcia dydaktyczne na studiach mogły być prowadzone z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość (Dz. U. 2007, Nr 188 poz. 1347).

3. Szczegółowe zasady prowadzenia zajęć w formie e-learningu określa Rektor w drodze zarządzenia, stanowiącego procedurę jakościową.

III. Przyjęcie, zmiany oraz dokumentacja programu kształcenia

§ 21

Przyjęcie programu kształcenia

1. Uchwałę w sprawie efektów kształcenia na określonym kierunku studiów, poziomie i profilu kształcenia, do których są dostosowane programy studiów, w tym plany studiów, podejmuje Senat PWSZ w Krośnie, na wniosek kierownika Zakładu prowadzącego dany kierunek, po zaakceptowaniu przez Prorektora ds. Studiów i Uczelnianą Komisję ds. Zapewnienia Jakości Kształcenia na podstawie projektu opisu zakładanych efektów kształcenia zaakceptowanego przez Senat Uczelni, spełniającego wymogi, o których mowa w § 4 ust. 2 niniejszych wytycznych.

2. Senat Uczelni przyjmuje program studiów, w tym plan studiów, dla każdego kierunku studiów, poziomu, profilu kształcenia oraz formy studiów w drodze uchwały, po zaakceptowaniu przez Prorektora ds. Studiów i Uczelnianą Komisję ds. Zapewnienia Jakości Kształcenia, z uwzględnieniem niniejszych Wytycznych.

3. Program kształcenia, w tym program studiów i plan studiów, ogłasza się na stronie internetowej oraz tablicach ogłoszeń najpóźniej na 3 miesiące przed rozpoczęciem cyklu kształcenia w danym roku akademickim.

4. Szczegółowe zasady tworzenia, przekształcania oraz likwidacji studiów wyższych w Uczelni, w tym niezbędną dokumentację, określa Rektor w drodze zarządzenia.

§ 22

Zmiany programu kształcenia

1. Uczelnia może dokonywać zmian w programie kształcenia, w tym w zakresie zakładanych efektów kształcenia właściwych dla danego kierunku studiów, poziomu i profilu kształcenia

wybranych z efektów kształcenia dla obszaru lub obszarów kształcenia, do których został przyporządkowany dany kierunek studiów.

2. Uczelnia, w ramach posiadanego uprawnienia do prowadzenia studiów na określonym kierunku, poziomie i profilu kształcenia, w celu doskonalenia programu kształcenia może dokonywać w nim zmian:

- 1) zajęć, za które student może uzyskać łącznie do 50% punktów ECTS, określonych w programie studiów aktualnym na dzień wydania przez ministra właściwego do spraw szkolnictwa wyższego decyzji o nadaniu tego uprawnienia;
- 2) łącznie do 30% ogólnej liczby zakładanych efektów kształcenia określonych przez Senat Uczelni aktualnych na dzień wydania przez ministra właściwego do spraw szkolnictwa wyższego decyzji o nadaniu tego uprawnienia.

3. Zmiany w programach kształcenia wymagają zatwierdzenia przez Senat Uczelni.

4. Uczelnia może dokonywać w programie kształcenia również zmian:

- 1) w doborze treści kształcenia przekazywanych studentom w ramach zajęć, uwzględniających najnowsze osiągnięcia naukowe lub artystyczne, a także form i metod prowadzenia zajęć;
- 2) koniecznych do:
 - a) usunięcia nieprawidłowości stwierdzonych przez Polską Komisję Akredytacyjną,
 - b) dostosowania programu kształcenia do zmian w przepisach powszechnie obowiązujących.

5. Zmiany w programach kształcenia, o których mowa w:

- 1) ust. 2 – są wprowadzane z początkiem nowego cyklu kształcenia;
- 2) ust. 4 – mogą być wprowadzane w trakcie cyklu kształcenia.

6. Zmiany w programach kształcenia wprowadzane w trakcie cyklu kształcenia są ogłaszane co najmniej na miesiąc przed rozpoczęciem semestru, którego dotyczą.

7. Uczelnia nie może dokonywać zmiany zakładanych efektów kształcenia w przypadku kierunku studiów, dla którego Senat Uczelni przyjął w całości wzorcowy opis efektów kształcenia, określony w przepisach wydanych na podstawie art. 9 ust. 2 ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym.

§ 23

Dokumentacja programu kształcenia

1. Dokumentacja programu kształcenia obejmuje:

- 1) dokumentację dotyczącą opisu efektów kształcenia;
- 2) dokumentację dotyczącą programu studiów.

2. Szczegółowy opis kierunku studiów, wskazujący dokumentację programu kształcenia, a także wzory programu studiów, w tym planu studiów oraz kart przedmiotów określa Rektor w drodze zarządzenia.

IV. Postanowienia końcowe

§ 24

Dostosowanie programów kształcenia

1. Wytyczne obowiązują przy opracowaniu programów kształcenia dla wszystkich kierunków (specjalności) i rodzajów studiów prowadzonych w Uczelni, dla których cykl kształcenia rozpoczyna się w roku akademickim 2017/2018.
2. Wytyczne do planów studiów i programów kształcenia studiów, których cykl kształcenia rozpoczął się przed rokiem akademickim 2017/2018, reguluje Uchwała Senatu nr 51/14 Senatu Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej w Krośnie z dnia 16 grudnia 2014 roku w sprawie wytycznych dotyczących tworzenia programów kształcenia.
3. Senat Uczelni w terminie do dnia 30 czerwca 2017 r. dostosuje profile i programy kształcenia studiów do wymagań, o których mowa w § 2 ust. 1 niniejszych Wytycznych.
4. W sprawach nieuregulowanych niniejszą uchwałą zastosowanie znajdują przepisy prawa powszechnie obowiązującego, w szczególności ustawy oraz wydanych na jej podstawie aktów wykonawczych.

§ 25

Nadzór nad dostosowaniem programów kształcenia

Nadzór nad dostosowaniem programów kształcenia, w tym programów studiów i planów studiów, do wymogów określonych w art. 11 Ustawy oraz w niniejszych Wytycznych sprawuje Prorektor ds. Studiów, w porozumieniu z Uczelnianą i Instytutowymi Komisjami ds. Zapewnienia Jakości Kształcenia.

§ 26

Studia II stopnia

W przypadku uruchomienia studiów II stopnia, wszystkie przepisy stosuje się odpowiednio z uwzględnieniem przepisów zewnętrznych, w szczególności ustaw oraz aktów wykonawczych.

§ 27

1. Uchwała wchodzi w życie z dniem jej przyjęcia przez Senat Uczelni.
2. Traci moc Uchwała Senatu nr 51/14 Senatu Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej w Krośnie z dnia 16 grudnia 2014 roku w sprawie wytycznych dotyczących tworzenia programów kształcenia.

Sprawdzono pod względem prawnym
adw. mgr Grzegorz Szklarski

PRZEWODNICZĄCY SENATU
prof. dr hab. Grzegorz Przebinda